

POZIVAJU VAS NA IV. ZNANSTVENO STRUČNI SKUP

Grad Krk, 6. do 8. listopada 2023.

Prilagodbe na klimatske promjene i očuvanje morskih ekosustava Jadranskog mora

s međunarodnim sudjelovanjem

Skupom će se obilježiti i 30. obljetnica istraživanja Rogozničkog jezera

OPĆE OBAVIJESTI

ORGANIZATORI:

Udruga morski obrazovni centar Pula • Aquarium Pula
Odjel za ekologiju, agronomiju i akvakulturu Sveučilišta u Zadru • Institut Ruđer Bošković

SUORGANIZATORI:

Znanstveno vijeće za prirodoznanstvena istraživanja Jadrana HAZU
Građevinski fakultet Sveučilišta u Rijeci • Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu • Prirodoslovni muzej Rijeka
Javna ustanova Priroda • Ponikve eko otok Krk d.o.o. • MareMundi Institut

POTPORA SKUPU:

Grad Krk

MJESTO ODRŽAVANJA SKUPA:

Gradska vijećница, Grad Krk

ZNANSTVENI ODBOR

Izv. prof. dr. sc. Tatjana Bakran-Petricioli, Biološki odsjek, Prirodoslovno-matematički fakultet

Sveučilišta u Zagrebu, predsjednica

Dr. sc. Irena Ciglenečki Jušić, Zavod za istraživanje mora i okoliša, Institut Ruđer Bošković, Zagreb

Prof. dr. sc. Dario Đerđa, Katedra za upravno pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci

Dr. sc. Nikola Biliškov, Institut Ruđer Bošković, Zagreb; McGill University, Montréal, Kanada

Dr. sc. Neven Ivezša, Fakultet prirodnih znanosti, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Izv. prof. dr. sc. Andrej Jaklin, Centar za istraživanje mora Rovinj Instituta Ruđer Bošković

Prof. dr. sc. Davor Lučić, Institut za more i priobalje Sveučilišta u Dubrovniku

Dr. sc. Milena Mičić, Aquarium Pula

Prof. art. Ljubomir Miščević, Arhitektonski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

Doc. dr. sc. Melita Mokos, Odjel za ekologiju, agronomiju i akvakulturu, Sveučilište u Zadru

Doc. dr. sc. Kristina Pikelj, Geološki odsjek, Prirodoslovno-matematički fakultet

Sveučilišta u Zagrebu

Izv. prof. dr. sc. Tomislav Šarić, Odjel za ekologiju, agronomiju i akvakulturu, Sveučilište u Zadru

Dr. sc. Vjekoslav Tičina, Institut za oceanografiju i ribarstvo, Split

Dr. sc. Ivica Vilibić, Zavod za istraživanje mora i okoliša, Institut Ruđer Bošković, Zagreb

Dr. sc. Barbara Zorica, Institut za oceanografiju i ribarstvo, Split

ORGANIZACIJSKI ODBOR

Milvana Arko-Pijevac, Prirodoslovni muzej Rijeka, predsjednica

Žana Moslavac, Aquarium Pula

Marta Matić, Ponikve eko otok Krk

TAJNIŠTVO SKUPA:

Prirodoslovni muzej Rijeka, Lorenzov prolaz 1, Rijeka

e-mail: milvana@prirodoslovni.com

Osobe za kontakt: Milvana Arko-Pijevac 098 323 454 • Žana Moslavac 095 1381 401 • Marta Matić 091 729 9586

CILJ I PROGRAM SKUPA:

Jadransko more u odnosu na površine svih mora vrlo je malo: čini tek 4,6% ukupne površine Sredozemnog mora. Jadransko je poluzatvoreno i plitko more, izrazito osjetljivo na sve intenzivnije utjecaje ljudskih aktivnosti: turizma, ribarstva, pomorskog prometa, marikulture, eksploracije ugljikovodika, ali i na snažne utjecaje koje donose klimatske promjene. Povećanjem temperature mora u Jadranu se sve više pojavljuju različite nedomicilne termofilne vrste riba, algi, bakterija i želatinoznih organizama. Svjedočimo izrazito visokim temperaturama mora, i do 30°C početkom srpnja 2022. godine, što do sada nije zabilježeno. Sve se češće i ranije pojavljuju cvjetanja fitoplanktona, a razni patogeni uzrokuju veće pomore organizama. Dolazi i do promjene areala rasprostranjenosti vrsta unutar Jadranskog mora te do promjena u dotocima vode i hranjivih tvari riječama te posljedično i do promjena saliniteta. Podiže se i razina mora, a mijenja se i cirkulacija vode u Jadranu. Dijelostima čovjeka u more dospievaju veće količine hranjivih i različitih štetnih tvari koje imaju svojstvo bioakumulacije i biomagnifikacije te postaju dijelom hranidbene mreže.

Jadransko je more prirodni resurs neophodan za život, kako morskih organizama tako i čovjeka. Promjene koje se događaju imaju utjecaj na gospodarstvo i kvalitetu življenja čovjeka te se provođenje aktivne zaštite Jadranskog mora nameće kao nužnost i jedino rješenje koje omogućuje daljnji održivi razvoj. Za to je nužno razumijevanje povezanosti funkciranja svih procesa more-kopno te upoznavanje donosilaca odluka sa znanstvenim spoznajama na svim razinama. Vrlo je bitno upoznati i šire društvenu zajednicu uključivo i najmlađe članove s temeljnim znanjima o utjecaju klimatskih promjena na more, procese i živi svijet u njemu te o mogućim posljedicama našeg nedovoljno ozbiljnog shvaćanja te problematike za čovjeka.

S ciljem osvještavanja šire društvene zajednice o utjecaju klimatskih promjena u kombinaciji s drugim pogubnim ljudskim aktivnostima na Jadransko more, a u kontekstu UN-ovog desetljeća oceanske znanosti za održivi razvoj 2021. - 2030. (oceansko desetljeće) planiramo u suradnji s relevantnim znanstvenim i edukativnim institucijama u RH organizirati znanstveno-stručni Skup na temu: *Prilagodbe na klimatske promjene i očuvanje morskih ekosustava Jadranskog mora* na kojem će biti razmatrani negativni utjecaji - od djelatnosti čovjeka do klimatskih promjena - na ekosustav Jadranskog mora te moguće prilagodbe brzim promjenama koje se u morima događaju i nužnost provođenja aktivne zaštite morskih ekosustava.

Jasno definirani zaključci Skupa o važnosti ove teme bit će predstavljeni široj javnosti putem medija i brošura, a s ciljem podizanja svijesti o potrebi provedbe plavog i održivog razvoja.

Glavne teme Skupa su prilagodbe na klimatske promjene, strategija prilagodbi i mjera za očuvanje staništa i vrsta Jadranskog mora, a posebna sekcija bit će posvećena prezentaciji rezultata 30 godina istraživanja Rogozničkog jezera - Zmajevog oka kod Rogoznice.

Skup će se sastojati od plenarnih predavanja, usmenih i posterskih izlaganja iz područja prirodnih, biotehničkih, tehničkih i društvenih znanosti prema sljedećim temama:

- Prilagodbe brzim promjenama koje se u morima događaju
- Klimatske promjene i njihov utjecaj u Jadranskom moru
- Zagodenje mora, uključujući buku i biološko zagađenje invazivnim stranim vrstama
- Prekomjerno iskorištanje morskih resursa
- Mehanička uništavanja staništa i pridnenih zajednica
- Utjecaj klimatskih promjena na morske sustave u školskim programima
- Morski ekosustavi i klimatske promjene u zakonskoj regulativi RH
- Strategija prilagodbi i mjera za očuvanje staništa i vrsta Jadranskog mora
- Dobri primjeri pristupa klimatskim promjenama, moguće prilagodbe i mjere u praksi
- Rogozničko jezero u vrijeme klimatskih promjena

SLUŽBENI JEZICI SKUPA SU HRVATSKI I ENGLESKI

KNJIGA SAŽETAKA

Sažetci izlaganja bit će objavljeni u Knjizi sažetaka IV. znanstveno-stručnog skupa Prilagodbe na klimatske promjene i očuvanje morskih ekosustava Jadranskog mora.

Sudionici s priopćenjima trebaju poslati sažetke zaključno do 10. lipnja 2023. godine s napomenom da li žele prezentirati svoj rad usmeno ili kao poster. Finalnu odluku o prihvatu sažetka i o tome na koji će način sažetak biti prikazan (usmeno ili posterski) donosi Znanstveni odbor Skupa.

KLJUČNI DATUMI

8. veljače 2023. god. – poziv sudionicima, prva obavijest

1. svibnja 2023. god. – druga obavijest - podsjetnik za prijavu s detaljima smještaja

10. lipanj 2023. god. – dostava sažetaka i konačna prijava

10. srpnja 2023. god. – obavijest sudionicima o prihvatu priopćenja i eventualnoj potrebi revizije

10. rujna 2023. god. – konačna obavijest s programom Skupa

6. do 8. listopada 2023. god. – održavanje Skupa, grad Krk, otok Krk, Hrvatska

KOTIZACIJE nema

DRUŠTVENI PROGRAM

- Koktel dobrodošlice, Hotel Dražica, Krk
- Zajednički ručak
- Stručni izlet

UPUTE ZA PRIPREMU SAŽETAKA

Sažetke na hrvatskom i engleskom jeziku potrebno je pripremiti u Microsoft Word for Windows, font Times New Roman, veličine 12 točaka. Koristiti jednostrukri prored (single space) s poravnatim marginama (justified alignment). Dozvoljena veličina sažetka je 1500 slova, uključujući razmaka između riječi. U sažetku treba opisati cilj rada, glavne rezultate istraživanja i kratak zaključak. Uz sažetak navesti do pet ključnih riječi, odvojenih zarezom. Urediti tekst na sljedeći način:

- Margine 3,0 cm lijevo, 2,5 cm gore, dolje i desno.
- Naslov rada pisati malim slovima podebljano, veličine 14 točaka, lijevo poravnanje. Naslov rada treba biti precizan, maksimalno 100 znakova ne računajući razmaka između riječi.
- Autore (puna imena i prezimena svih autora, s titulama) pisati malim slovima, kurziv, veličine 11 točaka. Samo za kontakt osobu iz potpune adrese navesti i e-mail (u zagradi).
- Ključne riječi treba pozicionirati ispod Sažetka.
- U sažetku nije dopušteno prikazivati tablice, grafikone, crteže i slično.
- Sažetak na engleskom jeziku treba biti u istom dokumentu kao i onaj na hrvatskom: prvo hrvatski zatim engleski, formatiran isto kao i hrvatski, ne zaboraviti ključne riječi na engleskom.
- Autori su odgovorni za ispravno jezično pisanje oba sažetka.

USMENA PRIOPĆENJA

Plenarno predavanje predviđeno je u trajanju od 45 minuta, a ostala usmena priopćenja u trajanju od 15 minuta uključivo s mogućom kraćom raspravom iz svakog predstavnika. Zaključna objedinjena rasprava predviđena je po završetku svih izlaganja. Vremensko trajanje izlaganja bit će strogo poštovano i u slučaju prekoračenja izlaganje će biti prekinuto od strane moderatora. Usmena priopćenja trebaju biti pripremljena kao PowerPoint prezentacija. Prezentacije se mogu predati koristeći neki od servisa za slanje elektroničke pošte do 5. listopada 2023. na adresu milvana@prirodoslovni.com ili na USB prijenosnim memorijama tehničkoj službi najkasnije 30 minuta prije službenog početka Skupa.

POSTERSKA PRIOPĆENJA
Osigurana površina za izlaganje postera je 140 cm visine x 90 cm širine; sredstva za pričvršćivanje bit će osigurana, a posteri će biti izloženi za cijelo vrijeme trajanja Skupa. Posteri moraju biti postavljeni u petak ujutro i skinuti u subotu prije ručka. Posteri trebaju sadržavati naslov, imena autora i institucije, adresu i kontakt. Posterska priopćenja trebaju pripremiti i u Powerpoint prezentaciji s maksimalno 3 slajda (2 minute izlaganja) za zajedničku raspravu usmenih i posterskih priopćenja po završetku programske teme. Powerpoint prezentacije postera se mogu predati koristeći neki od servisa za slanje elektroničke pošte do 5. listopada 2023. na adresu milvana@prirodoslovni.com ili na USB prijenosnim memorijama tehničkoj službi najkasnije 30 minuta prije službenog početka Skupa.